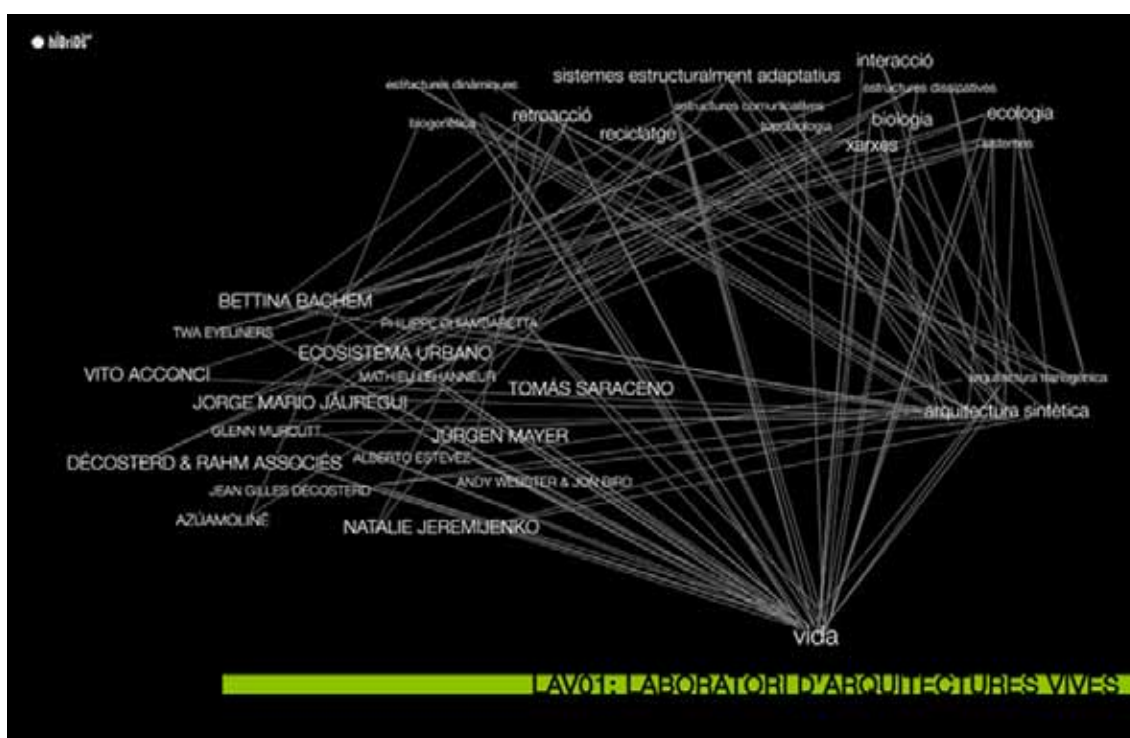

LAV01: Laboratori d' Arquitectures Vives

Dossier de premsa

Per més informació:

www.hibrids.net

o

Teresa Rubio

A/e: premsa@hibrids.net

Telf. 606740585

Índex:

1. Presentació
2. Programació
3. La reflexió
4. Artistes i obres
5. Galeria d'imatges
6. Crèdits

1. PRESENTACIÓ

Híbrids és una estructura dinàmica i autogenerativa que neix el 2005 per a crear un espai de reflexió transdisciplinar basat en l'ecologia de les idees i el pensament sistèmic. Una xarxa flexible d'institucions i professionals acull els diferents projectes segons cada lloc i moment.

En aquesta ocasió, **Híbrids**, la **Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (Coac)** i la **Demarcación de Gran Canaria del Colegio de Arquitectos de Canarias** presenten:

LAV: LABORATORI D'ARQUITECTURES VIVES

És possible crear un edifici-llavor? La resposta a aquesta pregunta la trobaràs al **Laboratori d'Arquitectures Vives (LAV)**. Un espai de creació, investigació i reflexió sobre les possibilitats de desenvolupar una "arquitectura viva", és a dir, una arquitectura que sigui capaç de generar-se a si mateixa, així com d'interactuar amb l'entorn i adaptar-se a ell i a les necessitats dels seus usuaris.

Pel seu caràcter experimental i innovador, el **LAV** es concep com un projecte *work in progress*, el primer lliurament del qual, tindrà lloc a **Girona entre el setembre i l'octubre del 2006**. Així mateix, la ciutat de **Las Palmas de Gran Canaria** acollirà aquesta proposta el **març del 2007**, on a més es realitzarà un *workshop* que tindrà com a punt de partida les aportacions i conclusions que derivin de l'edició de Girona.

El **Laboratori d'Arquitectures Vives** sorgeix de la premissa que l'arquitectura, avui, s'està obrint més que mai a la vida. Això condueix a pensar que l'arquitectura és, en si mateixa, alguna cosa immersa en un flux de relacions i d'interaccions que suposen una reconexió amb els usuaris i amb l'entorn. Aquesta nova concepció obliga, al seu torn, a reformular alguns dels seus aspectes bàsics, com la idea d'estructura, d'utilitat, d'espai, etc.

Els arquitectes apliquen els últims avenços en camps com la biologia, la física o la matemàtica a l'hora de projectar els seus treballs i triar els seus materials. Així, s'inicia una nova arquitectura reconnectada en un sentit ple amb els processos vitals, que sintetitza la comprensió que nosaltres tenim actualment de la vida i que anomenarem **Arquitectura Sintètica**.

LAV01 és un projecte dirigit per **Lluís Sabadell i Artiga** que reflexiona sobre les possibilitats i l'abast d'aquesta nova arquitectura a través de tres activitats: una exposició, una jornada de debat i unes intervencions a la ciutat.

L'exposició LAVs: Laboratori d'Arquitectures Vives reuneix una selecció de projectes artístics i arquitectònics que s'aproximen, desenvolupen o revisen aspectes relacionats amb **l'arquitectura sintètica** que, en alguns casos, és una estructura dinàmica que intenta reproduir artificialment els mecanismes que genera la vida i que la biologia s'encarrega d'estudiar.

Les peces, autèntics casos d'estudi, representen diferents modalitats de l'arquitectura sintètica, segons les seves principals qualitats i objectius. Aquestes poden ser, per exemple, les **estructures dissipatives** (Bettina Bachem), **l'arquitectura de sistemes estructuralment adaptatius** (Vito Acconci, Tomás Sarraceno, James Cameron); **l'arquitectura d'estructura comunicativa**, que informa als seus usuaris establint una comunicació amb ells (TWA eyeliners, Ángel Verdasco); **l'arquitectura que utilitza estructures dissipatives** (Andy Webster/Jon Bird); **l'arquitectura que busca la interacció amb els seus usuaris** (P. Chiambaretta, Jürgen Mayer, M. Lehanneur, Steven Spielberg.), **l'arquitectura que es basa en la retroalimentació** (Decosterd & Rahm, Bettina Bachem), **l'arquitectura topobiològica**, que és aquella que es concep per a un lloc específic (Glenn Murcutt, Jorge M. Jáuregui, Natalie Jeremijenko, Decosterd) o **la biomimesi**, aquella arquitectura vinculada a un moment determinat (Mathieu Lehanneur, Ecosistema Urbano, AzúaMoliné)

A més, l'exposició també inclou un nou cas d'estudi sobre **l'arquitectura transgènica**: aquella que parteix d'elements biòtics vius per a modificar-los genèticament (Alberto Estévez).

Una **jornada de debat** es celebrarà el 7 d'octubre a Girona per tal d'assentar un marc teòric de reflexió. Seguint l'esperit transdisciplinari d' Híbrids, la jornada intensiva de debat, comptarà amb la presència de destacades figures no tan sols de l'àmbit de l'arquitectura, sinó també de la biologia, així com d'artistes i autors participants en l'exposició.

La ciutat de Girona protagonitzarà una sèrie **d'intervencions** en diferents emplaçaments, on alguns dels artistes convidats posaran en pràctica els seus projectes.

2. PROGRAMACIÓ

EXPOSICIÓ LAV: LABORATORI D' ARQUITECTURES VIVES

Inauguració: Divendres 15 de setembre 2006, 20 h.

Data: del 15 de setembre al 15 d'octubre del 2006

Lloc: Sala Exposicions de la Demarcació de Girona del COAC.

Pia Almoina - Plaça catedral, 8 - 17004 Girona

Telf: 972412896

Artistes: Vito Acconci, TWA eyeliners, Ángel Verdasco, Bettina Bachem, Tomás Sarraceno, P. Chiambaretta, Jürgen Mayer, Mathieu Lehanneur, Andy Webster / Jon Bird, Decosterd & Rahm, Glenn Murcutt, Jorge Mario Jáuregui, Natalie Jeremijenko, Alberto Estévez, Decosterd, Ecosistema Urbano, AzuaMoliné.

JORNADA: ARQUITECTURA I VIDA

Data: 7 d'octubre del 2006

Horari: 10:00h. - 14:00h.

16:00h. - 20:00h.

Lloc: Sala Rafael Masó de la Demarcació de Girona del COAC

Pia Almoina - Plaça catedral, 8 - 17004 Girona

Telf: 972412896

Ponents: per a més informació consulteu la web: www.hibrids.net

INTERVENCIONS A LA CIUTAT

Paral·lelament a l'exposició, la ciutat de Girona acollirà diverses intervencions en diferents emplaçaments a càrrec d'artistes participants en la mostra (més informació: www.hibrids.net)

* ITINERÀNCIA:

El març del 2007 el LAV continuarà a Las Palmas de Gran Canària. La Sala d'Exposicions del Colegio de Arquitectos de Canarias acollirà l'exposició, al mateix temps que es celebrarà un *workshop* en col·laboració amb l'Escola d'Arquitectura i diferents intervencions en espais públics.

3. LA REFLEXIÓ

L'arquitectura, avui en dia, s'està obrint més que mai a la vida. Això condueix a pensar, al seu torn, en l'arquitectura com un ser viu en si mateix. Però, què s'entén exactament per arquitectura viva?. Els trets característics que defineixen l'arquitectura com a viva són els trets fonamentals que permeten també definir la vida com a tal. Arquitectura viva és, aleshores, una arquitectura que es generi a si mateixa i que, per la seva condició d'ésser viu, interactui i s'adapti amb/a l'entorn, però també a les necessitats dels seus usuaris.

Per tal d' assentar les bases d'aquesta reflexió cal revisar les teories existents i actualitzar altres conceptes relacionats, com arquitectura genètica o arquitectura intel·ligent (la qual desenvolupa una complexitat i una intel·ligència adaptativa a partir d'elements molt simples).

Altres disciplines com la biologia o la teoria de la complexitat permeten avui en dia definir la vida com a tot element que segueix un patró autogeneratiu (autopoiesis), que té una estructura (dissipativa) i que segueix un procés (mental).

El LAV desplaça aquests plantejaments a l'arquitectura, en la qual es donen aquests conceptes (aparentment) al revés: actualment l'arquitectura no és autogenerativa, té una estructura fixa (no dissipativa) i no està subjecta, ontològicament parlant, a cap procés.

Històricament és possible identificar alguns elements fundacionals de l'arquitectura, que compleixen aquests requisits. Una parra, per exemple, és un element viu que s'autogenera (creix i evoluciona), té una estructura canviant i a més s'adapta a les nostres necessitats (ens dóna ombra a l'estiu i deixa passar el sol a l'hivern).

Però aquests són elements aïllats que abasten tan sols aspectes concrets del que considerem arquitectura viva. Com seria un projecte global d'arquitectura viva? Com seria un edifici que creixés per si mateix seguint un procés mental? Podria una arquitectura construir-se a si mateixa a mesura que evoluciona per a poder adaptar-se al seu entorn i també a les necessitats humanes? Quins processos de comunicació s'establirien entre l'edifici i nosaltres? És això possible?

L'aplicació d'aquests patrons de pensament a l'arquitectura permeten elocubrar ciutats autogenerades, dinàmiques i sensibles al seu entorn més immediat. El conjunt d'interaccions entre els propis edificis, els homes i tot el sistema

complex que conforma la ciutat estaria autorregulant-se, modificant la seva estructura, adaptant-se als moviments migratoris, a les estacions de l'any, a les necessitats peremptòries de cada moment, etc. Aquests plantejaments condueixen a imaginar ciutats com a sistemes formats per elements simples, la interacció dels quals faria emergir una complexitat superior.

4. ARTISTES I OBRES

CASOS D'ESTUDI I: CAP A UNA ARQUITECTURA DE SÍNTESI

- ESTRUCTURA DINÀMICA

Sao Conrado, Bettina Bachem

Sao Conrado és una vídeo-instal·lació que recull el canvi que experimenta un tros de platja en el constant anar i venir de les ones. El fragment de platja es planteja com una estructura en constant dinamisme i que només és estable en llargs períodes de temps. Amb aquest treball Bettina Bachem presenta una metàfora visual del que podrien ser les estructures dissipatives.

- ESTRUCTURA DINÀMICA I: SISTEMES ESTRUCTURALMENT ADAPTATIUS

World in your bones, Vito Acconci

World in your bones consisteix a cargolar als teus ossos una infraestructura del microentorn, com una pròtesi de l'esquelet. Amb aquest projecte Acconci planteja de manera directa la idea de l'estructura dinàmica adaptativa, no únicament a l'entorn sinó a les nostres necessitats com a individus. Si bé la resolució formal final és purament mecànica, el plantejament original és purament biòtic.

Air Port City, Tomás Sarraceno

Air Port City és un projecte de transformació de la nostra realitat social, política i física, que consisteix a construir ciutats flotants, sense fronteres i amb unes lleis internacionals igualitàries, aportant solucions locals a problemes globals. Sarraceno pal·lia el caràcter utòpic que s'atribueix a *Air Port City* a l'aplicar solucions tangibles del món que tracta de transformar: avanços tecnològics, buits legals o espais neutres. Per a portar a terme la seva idea, no només col·labora amb advocats, sinó que també ha patentat un nou material denominat aerogel que li permet construir les seves grans ciutats flotants.

***Terminator 2*, Dir. James Cameron**

El robot T100 de la pel·lícula Terminator 2 és un exemple d'element estructuralment adaptable a l'entorn, ja que és capaç d'adquirir qualsevol forma. Tenint en compte que, bàsicament l'arquitectura és estructura, aquesta adaptabilitat és un aspecte fonamental que hauria de desenvolupar l'arquitectura viva.

• ESTRUCTURA DINÀMICA II: ESTRUCTURA COMUNICATIVA.

Aquests projectes entenen l'arquitectura com un element que estableix una dinàmica de comunicació amb l'entorn a partir de la seva pròpia estructura.

***Projecte de parc públic a Vinarós*, TWA eyeliners**

En el *Projecte de parc públic a Vinarós* la morfologia del propi parc informa del dia de la setmana, de si és festiu o no, del mes de l'any en què ens trobem, etc.

***Projecte Museu de l'Aigua d'Aragó*, Àngel Verdasco**

En el *Museu de l'Aigua* l'edifici ens dona notícia, a través de la modificació de la seva estructura, de l'estat de les conques hidrogràfiques d'Aragó, establint així una estructura dinàmica que es modifica i ens informa de les variacions de l'entorn.

• ESTRUCTURA DINÀMICA III: ESTRUCTURES DISSIPATIVES

***Tuning Pask's Ear*, Andy Webster / Jon Bird**

Tuning Pask's Ear és el resultat de la col·laboració entre Andy Webster i el científic Jon Bird amb l'objectiu de crear peces d'art generatives a temps "real", directament vinculades i responsables amb el seu mediambient. En aquest cas, la pel·lícula representa l'intent de sintonitzar un got d'aigua amb un to generat per un sistema electroquímic. El mecanisme emet una lenta variació de tons, alhora que un actor intenta modificar el to del got a l'afegir-hi més o menys aigua. El sistema electroquímic reacciona al so canviant el to que emet. Aquesta peça està inspirada en *Pask's Ear*, un mecanisme cibernètic construït per Gordon Pask el 1950, i en una pel·lícula de 1970 de John Baldessari, el qual va sintonitzar una copa de vi a una composició de Phillip Glass.

- INTERACCIÓ

***Game Over Architecture*, Philippe Chiambaretta**

Game Over Architecture és una instal·lació plantejada com un joc que convida a l'usuari a experimentar amb la idea d'una façana. En la seva interacció, l'usuari modifica l'estructura de la façana de l'edifici.

***Housewarming/Lie/Heat* SEAT, Jürgen Mayer**

Mayer treballa a partir de nous materials, com per exemple, pintura que reacciona amb la calor. L'artista aplica aquesta pintura amb pigments termocromàtics a diferents objectes que reaccionen al contacte amb els seus usuaris. Les propietats d'aquest material permeten, al ser utilitzat en l'arquitectura, pensar en els edificis com grans interfícies amb les quals poder interactuar.

***Elements*, Mathieu Lehanneur**

Elements és un projecte que aglutina una sèrie d'objectes que reaccionen a les condicions físiques domèstiques. Mathieu Lehanneur treballa a partir d'aquestes reaccions per a generar, per exemple, oxigen pur o llum natural.

***Minority Report*, Steven Spielberg a partir d'un relat curt de Philip K. Dick**

La pel·lícula presenta un exemple del que podrien ser les possibilitats interactives entre la tecnologia i el nostre entorn. Es tracta d'una escena en la qual es veu una estació de metro on les marquesines de publicitat detecten al vianant, de manera que li poden oferir una publicitat a la mida dels seus gustos.

- RETROALIMENTACIÓ

***Omnisports Hall*, Decosterd & Rahm**

Omnisports Hall és un edifici pensat ecològicament on tots els processos vitals, ja sigui de persones, plantes o ones electromagnètiques invisibles, queden integrats en l'edifici en un conjunt interrelacionat. Aquesta interrelació crea uns cicles de retroalimentació negativa que fan d'aquest edifici un exemple del que podria ser una arquitectura viva. En el seu treball, Decosterd & Rahm no

focalitzen l'atenció tan sols en l'element humà, sinó en el conjunt de relacions que es generen entre aquest i tot l'entorn que l'envolta.

Feedback systems, Bettina Bachem

Feedback systems és una video-instal·lació que mostra un procés de retroalimentació a l'enfrontar un vídeo i la seva pròpia projecció. Molts dels treballs de Bettina Bachem consisteixen en vídeo-instal·lacions que fan visibles poèticament processos descrits per la ciència que formen part de la nostra realitat quotidiana.

• **TOPOBIOLOGIA**

La topobiologia és la teoria segons la qual un element viu (ja siguin formigues o les cèl·lules del cos) defineix la seva funció dins del grup. La forma de definir-la és mitjançant la seva posició i depèn, al seu torn, de la funció dels elements del seu voltant.

Una arquitectura del lloc: el mètode de treball de Glenn Murcutt

L'arquitecte Glenn Murcutt fa que sigui el lloc el qual defineixi l'arquitectura que ha d'acollir. Així, porta a terme una arquitectura que sorgeix del lloc, que viu i interacciona amb la topografia, l'orografia, la hidrografia, la flora i la fauna, amb els vents, el sol i la pluja... Com a resultat esdevenen edificis que tan sols tenen sentit i raó de ser en l'entorn en el qual s'han desenvolupat.

Favelas: Construïnt des del conflicte, Jorge Mario Jáuregui

Amb les seves intervencions arquitectòniques a les "favelas" de Rio de Janeiro, Jáuregui configura una arquitectura urbana entesa com un sistema interrelacionat on conflueixen les diferents realitats: la urbana, la social, la dels mitjans de transport, la de l'economia, la de la construcció, etc. Per a això, en els seus projectes, intervenen professionals de cadascuna d'aquestes àrees.

Onetrees, Natalie Jeremijenko

Onetrees és un projecte en el qual l'artista clona un arbre per a obtenir moltes reproduccions genèticament idèntiques, que va plantant arreu del món documentant el seu procés de creixement i les variacions que es donen entre els diferents emplaçaments. Amb aquestes intervencions Jeremijenko posa en relleu com afecta cada entorn al creixement dels arbres.

Grizedale Aerts, J.G. Decosterd

Davant l'encàrrec de restaurar un edifici Decosterd reflexiona sobre la pròpia vida de l'arquitectura, la qual es materialitza, segons ell, en la trobada de tres accions temporals: un camp social, un camp territorial i un camp material, que al seu torn tenen la seva pròpia temporalitat. Cadascuna d'aquestes tres dimensions ha de ser iniciada i després mantinguda fins a la seva mort i desaparició. Decosterd, en col·laboració amb Catherine Cotting, Nicholas Feuz, Claus Gunti i la Fundació Grizedale es posiciona d'aquesta manera per a concebre un projecte que busca inscriure l'art en el cor d'una dinàmica social, així com per a respondre a l'evolució històrica d'un paisatge i rehabilitar edificis al final de la seva vida.

- **BIOMIMESI**

Artificial foliage, Mathieu Lehanneur

És un sistema de fullatge artificial que s'autorregula en funció de les estacions. Els paràmetres del material utilitzat, *aliage* amb memòria de forma, es defineixen de tal manera que reaccionen, enrotllant-se i desenrotllant-se, en funció de la temperatura exterior. La peça permet treballar sobre una perfecta autonomia i adaptabilitat d'un sistema artificial, que respecta la temporalitat de les estacions i de les temperatures. A més, Artificial foliage apunta el principi d'una ombra programable.

Ecobulevar de Vallecas, Ecosistema Urbà

L' *Ecobulevar* és una operació de reciclatge urbà que consisteix en la instal·lació de tres arbres d'aire-dinamitzadors socials, unes estructures lleugeres, desmuntables i autosuficients energèticament, que només consumeixen el que són capaces de produir mitjançant sistemes de captació d'energia solar fotovoltaica. Els tres pavellons o arbres d'aire funcionen com a suports oberts a múltiples activitats triades pels usuaris. Instal·lats en la no-ciutat com a pròtesis temporals, s'usaran només fins que la tara d'inactivitat i d'acondicionament climàtic s'hagi corregit. Transcorregut el temps suficient, aquests dispositius haurien de desmuntar-se, quedant els antics recintes com a clars en el bosc.

Urna Biodegradable amb llavor Bios, AzúaMoliné

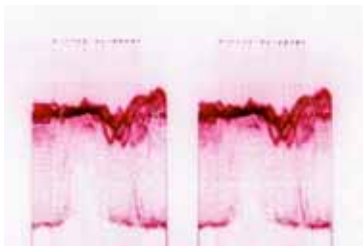
Bios és una urna funerària fabricada amb materials biodegradables: pela de coco, torba compactada i celulosa. En el seu interior conté una llavor d'un arbre que es pot substituir per una altra llavor, brot o planta adequada al lloc triat. Quan la urna es planta la llavor germina i comença a créixer. La urna Bios transforma el ritual de l'enterrament en una regeneració i un retorn a la vida a través de la naturalesa. Els cementiris es converteixen en boscos.

CASOS D'ESTUDI II: CAP A UNA ARQUITECTURA TRANSGÈNICA

Projecte d'arbres per a enllumenat públic, Alberto Estévez

Alberto Estévez modifica genèticament uns arbres a l'introduir-los gens de meduses fosforescents, amb la finalitat de dotar als arbres de la mateixa propietat. El projecte culmina a l'utilitzar aquests arbres com a enllumenat públic, en un exemple precís d'Arquitectura Transgènica.

5. GALERIA D' IMATGES

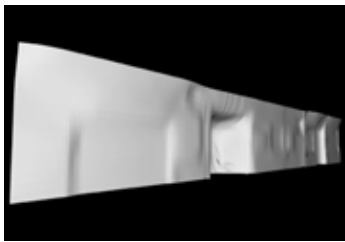
Bettina Bachem

Vito Acconci

Àngel Verdasco

P. Chiambaretta

Decosterd & Rahm

Mathieu Lehanneur

Jürgen Mayer

Jorge M. Jáuregui

AzúaMoliné

Alberto Estévez

6. CRÈDITS

EQUIP DE TREBALL

LLUÍS SABADELL ARTIGA – Direcció – Artista i curador

MANUEL FEO OJEDA – Arquitecte

CLAUDIA COLLMAR - Arquitecta

RICARD TURON - Arquitecte

IGNASI PÉREZ ARNAL – Arquitecte

PAU ALSINA – Filòsof

Coordinació Arola Valls

Premsa i Comunicació Teresa Rubio

ORGANITZA:

HÍBRIDS

CO-PRODUCCIÓ DE:

Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)

Demarcación de Gran Canaria del Colegio de Arquitectos de Canarias

COL·LABOREN:

Ajuntament de Girona

Fundació Espais d'Art Contemporani

Boira Restaurant

Coprodueixen:

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya
Demarcació de Girona

Ajuntament de Girona

Col.laboren:

Boira
RESTAURANT

Per més informació:
www.hibrids.net

Departament de Premsa i Comunicació: premsa@hibrids.net
Teresa Rubio
606 74 05 85